TEKST JOHAN DÉMOED

PHILIP BELL: „DE CREATIONISTISCHE BEWEGING STAAT STEEDS MEER OP EIGEN BENEN”

LANG LEVE

Philip Bell is een Britse bioloog die regelmatig door Europa trekt om lezingen te geven in kerken, op middelbare scholen en op universiteiten. Dat doet hij al vijftien jaar. Daarbij deinst hij er niet voor terug om kleur te bekennen. Philip gaat ervan uit dat God de aarde schiep zoals dat in Genesis is beschreven. Onlangs was Philip weer in Nederland. Weet Magazine vroeg hem hoe ‘levend’ de creationistische beweging in Europa is.

Van noord tot zuid, van oost tot west: Philip Bell heeft het hele Europese continent doorkruist. In Nederland sprak hij op de Vrije Universiteit Amsterdam en de Rijksuniversiteit Groningen. Ook de universiteit van Málaga in Spanje en de universiteit van Linz in Oostenrijk behoren tot de plaatsen waar hij mocht vertellen over onderwerpen waar hij als bioloog veel van weet. „Dat waren mooie, drukbezochte bijeenkomsten”, blikt hij terug. „Ik kan me er eentje herinneren die om zeven uur begon en twee uur later waren er nog steeds 150 mensen aanwezig; sommigen gingen tot middernacht met mij in gesprek.” Het gebeurt dan ook niet vaak dat een wetenschapper zich onbeschaamd kritisch uitlaat over de evolutie van bacterie naar mens. Hoe durf je je daartegen te verzetten!?

VIJANDIGE SFEER

Philip laat zich het vuur graag aan de schenen leggen. Voor hem is dat een kans om zijn boodschap kwijt te kunnen. Het verheugt hem dat het debat over evolutie of schepping in academische kringen nog steeds geoorloofd is, overal in Europa. „Maar wat een verschil met mijn thuisland...”, verzucht hij. „Daar is de sfeer veel vijandiger. Het Is het vaderland van Darwin”, zo zoekt hij hardop naar een verklaring. Philip noemt mensen als evolutiebioloog Richard Dawkins en de inmiddels overleden journalist Christopher Hitchens, bevlogen pleitbezorgers van Darwins leer. „Ze behoren tot een luidruchtige minderheid, dat wel. Veel atheïsten zijn milder”, licht Philip toe. Daarmee doen ze volgens hem recht aan hun eigen standpunt. „Als je atheïst bent zou het je niet uit moeten maken of mensen geloven in de waarheid van de Bijbel, of niet. Atheïsten geloven immers dat je weer tot stof vergaat als je sterft; dat je wegrot in de grond, en verder niets. Waarom zou je je dan druk maken om mensen die dat niet geloven?”

Wanneer atheïsten zo vijandig optreden als Dawkins en Hitchens, moet je je volgens Philip dan ook afvragen waarom

CREATIE

WIE IS **PHILIP BELL**?

Philip Bell

Philip studeerde in 1989 af aan de Universiteit van Wales. Hoewel zijn specialiteit dierkunde is, deed hij na zijn promotie negen jaar onderzoek naar chemogevoeligheid bij kanker. In de jaren 90 was hij lid van de Postgraduate School of Medicine van Bath University. Ook was hij (co-)auteur van een aantal papers die in medische wetenschappelijke tijdschriften zijn gepubliceerd.
Philip werd eind jaren 90 leraar op het voortgezet onderwijs. Sinds 2001 werkt hij voltijds bij Creation Ministries International (CMI) en spreekt hij in kerken, op middelbare scholen en op universiteiten over onderwerpen die te maken hebben met Bijbel en wetenschap. Sinds januari 2007 geeft hij leiding aan CMI UK/Europe. Ook schrijft hij regelmatig in Creation Magazine, The Journal of Creation en op de website van CMI.

ze dit doen. „Het 'probleem' is dat er tegenwoordig te veel goed geïnformeerde creationisten zijn, die zelf actief naar buiten treden. Internet helpt daarbij een handje." Philip doelt erop dat het zo eenvoudig is om op het web aan betrouwbare, actuele gegevens te komen. „Het neodarwinisme (de ontwikkeling van bacterie naar mens via mutaties en natuurlijke selectie) is daardoor steeds lastiger te verdedigen. Steeds meer mensen ontdekken dat de feiten waar creationisten op wijzen houtsnijden."

„STEEDS MEER MENSEN ONTDEKKEN DAT DE FEITEN WAAR CREATIONISTEN OP WIJZEN HOUTSNIJDEN"

SCHOKKEND

Volgens Philip moet je niet onderschatten welk een invloed de creationistische beweging door de jaren heen in de samenleving heeft gehad. In zijn thuisland (waar hij en gelijkgestemden er vaak opuit trokken om hun verhaal te doen) is in 2006 een grootschalig onderzoek gedaan naar de vraag wat mensen geloofden: evolutie, intelligent design (ID) of creatie. De uitkomsten waren opmerkelijk. 22% van de ruim tweeduizend ondervraagden gaf aan dat ze een creationistisch antwoord op de oorsprongsvraag waardeerden, 17% koos voor ID en 48% voor evolutie. De rest wist het niet.
Philip: „Anderhalve eeuw na de publicatie van Darwins boek wees nog steeds bijna 40% van de Britse populatie evolutie af. Twee vijfde van alle Britten gelooft dus in een of andere vorm van ontwerp!" Dit onderzoek is in de jaren daarna opgevolgd door andere studies, bijvoorbeeld in 2009. Niet alleen Britten zijn toen ondervraagd, ook mensen uit tien verschillende landen, wereldwijd. Uit dit onderzoek bleek dat gemiddeld 53% van de ondervraagden wilde dat naast evolutie ook intelligent design en creationisme een plekje in de biologielessen krijgen; van de Britten deelde maar liefst 60% die mening.
Philip legt de vinger bij nog een andere studie, gedaan onder ruim drieduizend leraren op seculiere hogescholen. „Bijna een derde van die leraren (29%) zei dat ze de vrijheid willen hebben om ID en creationisme in de klas te bespreken, om er onderwijs over te geven. Dat zeiden ze doorgaans niet omdat ze er zelf in geloofden, maar omdat ze wisten dat hun studenten er vragen over stelden. Leraren zijn vaak niet blij als de overheid hen vertelt dat ze

Richard Dawkins

Christopher Hitchens

CREATION MINISTRIES INTERNATIONAL

Philip Bell werkt voor Creation Ministries International (CMI), een organisatie die bestaat uit non-profitorganisaties die overal ter wereld zijn gevestigd: in Australië, Canada, Nieuw-Zeeland, Thailand, Zuid-Afrika, Engeland en de Verenigde Staten. CMI is een apologetische (geloofsverdedigende) interkerkelijke organisatie. De mensen achter CMI –tientallen wetenschappers– zijn christenen die hun sporen hebben verdiend in het veld waarin ze actief zijn. Ze geven lezingen en publiceren regelmatig over de onderwerpen waarin ze zijn gespecialiseerd. Op de website van CMI, Creation.com, vind je meer dan 9.000 artikelen, waarvan sommige in 29 talen zijn vertaald. Het werk van CMI wordt mogelijk gemaakt door kerken en particulieren die het belang van deze organisatie inzien.

WEET MEER:
- www.tiny.cc/cmi
- www.tiny.cc/artikelen

over een bepaald onderwerp niet mogen praten."

Bijna de helft van de ondervraagden zei dat ze dachten dat het uitsluiten van alternatieven voor evolutie contraproductief was en dat leerlingen zich hierdoor van de wetenschap zouden gaan vervreemden. Dit suggereert dat er heel wat leerlingen zijn die hun standpunt bepalen op basis van informatie die criticasters van het neodarwinisme naar buiten brengen. Desondanks is er in Engeland toch wetgeving ingevoerd die stelt dat het evolutiegeloof al geleerd moet worden aan kinderen van vijf jaar. Vindt Philip het niet erg dat creatie in zijn thuisland geen recht van spreken krijgt? „Ze kunnen al die dingen doen, maar ze kunnen het internet niet uitschakelen. Je merkt de frustratie dat men niet in staat is om het creationistische onderwijs stop te zetten. Dat resulteert in zulke felle wetgeving."

VOLWASSENER

Philip ziet dat de creationistische beweging in Europa steeds volwassener wordt. Er ontplooien zich regelmatig nieuwe initiatieven. Er wordt gezamenlijk aan de weg getimmerd om de boodschap hoorbaar te maken in de samenleving. Philip is dan ook verheugd over een nieuw Nederlands initiatief. Stichting De Oude Wereld maakt plannen om zich te ontwikkelen tot een apologetisch –geloofsverdedigend– kenniscentrum waaraan zich christen-wetenschappers willen verbinden. De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. „De creationistische gemeenschap bundelt haar kennis. Er is steeds meer betrokkenheid tussen groepen wereldwijd. Dat is gezond."

Wat dat betreft is Europa in opkomst, signaleert Philip. De creationistische beweging was voorheen met name in de Verenigde Staten, Canada en Australië actief. „Nu lees je steeds vaker ook artikelen van Europese wetenschappers, bijvoorbeeld in ons Journal of Creation of in het Amerikaanse, online beschikbare Answers Research Journal."

Dat de creationistische beweging springlevend is bewijst het grote aantal conferenties dat over de hele wereld wordt gehouden. Om de vijf jaar is er The International Conference on Creationism in Pittsburgh (VS). In Nederland zijn er de afgelopen jaren ook verschillende conferenties geweest: The Dutch Creationist Conference en het 'Geloof jij het?'-congres bijvoorbeeld.

IN ENGELAND IS WETGEVING INGEVOERD DIE STELT DAT HET EVOLUTIEGELOOF AL GELEERD MOET WORDEN AAN KINDEREN VAN VIJF

KOPLOPER

Nederland loopt voorop in Europa, zegt Philip. „Sinds 2002 ben ik hier herhaaldelijk geweest. Door het hele land mocht ik spreken, soms wel 25 keer in 10 dagen, van Eindhoven tot Groningen en van Zeeland tot Drenthe. Er is nog steeds veel interesse voor de creationistische boodschap. Wel merk ik dat de media steeds minder geïnteresseerd zijn."

Philip denkt dat dit komt doordat hij al zo vaak in Nederland heeft getoerd. Maar van een andere ontwikkeling is hij ook op de hoogte: „De afgelopen jaren zijn gerespecteerde christenen steeds uitgesprokener geworden in hun standpunten." Philip doelt op mensen als Cees Dekker (natuurkundige), Willem Ouweneel (bioloog, theoloog) en Andries Knevel (tv-presentator): christenen die publiekelijk hebben aangegeven dat ze niet (meer) geloven in een schepping zoals die letterlijk in Genesis is beschreven. Andere christenen zijn hen nagevolgd, maar dat zorgde volgens Philip ook voor een andere ontwikkeling: „Het versterkte de activiteit van christenen die wél vast bleven houden aan het historische Genesis-verslag en die geen knieval naar het neodarwinisme deden. Dat is in Engeland ook gebeurd. Het heeft de zaken op scherp gezet, maar het heeft er niet voor gezorgd dat creationistische lezingen minder gewaardeerd worden, afleidend uit het aantal mensen dat op mijn lezingen af komt."

WERK AAN DE WINKEL

Philip ziet nog voldoende groeikansen voor het creationisme in Nederland. Maar daar niet alleen; ook elders in Europa. „Ik denk aan Tsjechië, Polen, Slowakije en Hongarije. Toen ik in deze voormalige Oostbloklanden was, merkte ik dat de mensen daar heel open en fris op mijn lezingen reageerden. Ze hebben vaak een seculiere achtergrond en hebben nog niet of nauwelijks kennisgenomen van het creationistische gedachtegoed. Ik kreeg er de mogelijkheid om te spreken op universiteiten en overheidsscholen. Ze behandelen je met respect en willen graag over de dingen doorpraten."

Dat betekent nog volop werk aan de winkel voor Philip en zijn collega's.

WEET MEER:
- www.tiny.cc/onderzoek1
- www.tiny.cc/onderzoek2

TEKST JOHAN DÉMOED

NIEUW BOEK EN DVD WIJZEN OP ZWAKKE PLEKKEN

DE ACHILLESHIEL VAN EVOLUTIE

CMI brengt dit jaar een boek en dvd uit die de titel 'Evolution's Achilles' Heels' dragen. Hierin wordt de vinger gelegd op de zwakke plekken in de evolutietheorie. Philip Bell levert zelf geen bijdrage, maar is achter de schermen wel bij dit project betrokken. Wat er komen gaat? Een tipje van de sluier.

„In het boek komen negen gepromoveerde wetenschappers aan het woord; op de dvd nog meer. Allerlei onderzoeksvelden komen aan bod: geologie, dierkunde, genetica, kosmologie, nucleaire fysica en fysische scheikunde." Een breed spectrum dus.
Philip noemt wat wetenschappers: „Kosmoloog en natuurkundige John Hartnett laat zijn licht schijnen over het begrip 'tijd'. Geloof me, als hij hierover spreekt is dat gezaghebbend. John heeft 's werelds meest accurate atoomklok gebouwd. Ook levert Rob Carter (geneticus en marien bioloog) een bijdrage, evenals mensen als Don Batten en David Catchpoole (botanici), Jim Mason (nucleair natuurkundige) en Tas Walker (geoloog)."

NIEUWE INFORMATIE

Als hij naar zijn eigen vakgebied, de biologie, kijkt dan weet Philip wel wat hij als achilleshiel van evolutie zou aanwijzen. „Het nieuwe informatie-argument." Wat dat is legt hij uit met een voorbeeld. „Vergelijk het met een cakerecept waarvoor je ingrediënten nodig hebt. Stel dat je besluit een nieuw ingrediënt toe te voegen. Dan moet je de receptbeschrijving aanpassen. Alleen een vermelding van het nieuwe ingrediënt is onvoldoende. Je moet ook weten hoeveel je ervan moet gebruiken en wanneer je het moet toevoegen."
Philip maakt de vertaalslag naar DNA. „Het is bekend dat 2 tot 3% van het DNA informatie bevat over bijvoorbeeld eiwitten, de bouwstoffen van je lichaam. Daarin staat, zo gezegd, de ingrediëntbeschrijving. Laten we er even van uitgaan dat een mutatie –een verandering in het erfelijk DNA-materiaal– inderdaad nieuwe informatie oplevert. Daar heeft de wetenschap nog geen overtuigende voorbeelden van gevonden, maar stel dat dat lukt." In die situatie is er dus nieuwe informatie van een nieuw eiwit ontstaan. Dat lijkt een evolutionistische overwinning, maar volgens Philip ben je er dan nog lang niet. „De rest van het DNA moet ook nog eens veranderen. De afgelopen jaren werd duidelijk dat het overgrote deel van het DNA bestaat uit meta-informatie. Dat is 'informatie over informatie'. Het is als het ware de receptbeschrijving zodat de cel weet hóé hij de nieuwe informatie moet gaan gebruiken om een eiwit te maken."
Juist die meta-informatie maakt de neodarwinistische verklaring er uiterst onwaarschijnlijk op. Niet alleen moeten mutaties nieuwe informatie opleveren, ze moeten ook nog eens **op hetzelfde moment** de juiste meta-informatie leveren zodat de nieuwe informatie kan worden omgezet in iets waar het organisme baat bij heeft. „Evolutionisten moeten gaan zoeken naar een verfijndere manier om hun ideeën aan de man te brengen. De tijd dat het op een laagdrempelige manier kon, zoals Dawkins in zijn boek 'The Blind Watchmaker' deed, is voorbij. Nieuwe studieresultaten zorgen ervoor dat het plaatje véél gecompliceerder is geworden."

CRITICASTERS

Philip verwacht dat het verhaal van het neodarwinisme aan het eind van zijn Latijn is. „Er zijn veel boeken waarin niet-christelijke of zelfs anti-creationistische biologen toegeven dat ze niet verliefd zijn op het neodarwinisme. Het is al eens weerlegd door gerenommeerde biologen als Lynn Margulis, die de endosymbiontentheorie ontdekte. In haar boek 'The Symbiotic Planet' geeft ze aan dat mutaties alleen ziektes, dood en onvolkomenheden opleveren. Ze maken nooit iets nieuws, en zeker geen nieuwe organismes of weefsels."
Een andere sceptische bioloog is Sean Carroll. Hij ontwikkelde een alternatieve theorie van evolutie: Evo Devo, wat staat voor 'Evolutionairy Development'. „Carroll richt zich op mutaties door straling. Als je fruitvliegen aan straling blootstelt, ontstaan er DNA-veranderingen waardoor vleugels bijvoorbeeld op de plek van de poten kunnen gaan groeien, en andersom. Met straling kun je dus stukken informatie in het DNA verwisselen. Maar ook dat verklaart niet waar nieuwe informatie oorspronkelijk vandaan komt."
James Shapiro, een moleculair bioloog, is eveneens sceptisch. Hij is een toegewijd evolutionist, maar is het er pertinent mee oneens dat natuurlijke selectie en mutaties iets met evolutie te maken hebben. Dat beschrijft hij in zijn nieuwe boek 'Evolution: A View From The 21st Century'. „Shapiro heeft zo zijn eigen ideeën, die niet overtuigend zijn maar wel waard om er kennis van te nemen. Hij heeft veel kennis van zaken en durft een andere kant op te denken." Dat is ook precies wat Philip al jaren doet.

Het boek 'Evolution's Achilles' Heels' is in juni in het Engels verkrijgbaar. De dvd laat wat langer op zich wachten; die verschijnt eind 2014.

WEET MEER:
www.tiny.cc/achilleshiel